

“Laat jouw stem horen”

Project Wajongers Centraal

Feb-Juni 2009

Inhoud

1.	PROJECT IN 't KORT	3
1.2	Hoe gaan we het aanpakken?.....	3
2.	DE STELLINGEN	5
3.	DE BRAINSTORMDATA (2009).....	6
4.	MELD JE AAN !.....	7
Bijlage	Achtergrond informatie m.b.t. de stellingen.....	8

1. PROJECT IN 't KORT

Wij zijn een kleine groep Amsterdamse Wajongers die zich de *Initiatiefgroep Wajongers Centraal* noemt. Samen met *St. Dubbel X* en *Werk voor Mekaar* hebben we dit project voor Wajongers opgezet. Wij maken een actieplan met concrete voorstellen van Wajongers om hun invloed op het publieke debat, de beeldvorming en het beleid te versterken. Anders gezegd, wij willen voorkomen dat er wel óver Wajongers wordt gesproken maar niet mét Wajongers. Er kan veel geleerd worden van de ervaringen van Wajongers met wat er wel en niet goed gaat in de begeleiding van Wajongers. Deze ervaringen bevatten waardevolle informatie voor alle andere actoren die bijdragen aan de sociale activering van Wajongers: kenniscentra, beleidsmakers, media, re-integratiebureau's, bedrijfsleven en publiek. Kortom: we willen de stem van de Wajonger laten horen!

1.2 Hoe gaan we het aanpakken?

Van februari t/m juni gaan we als Wajongers onderling brainstormen. Om de 2 weken komen 5 Wajongers bijeen voor een brainstorm. We proberen dit acht keer te doen met steeds nieuwe deelnemers, in Amsterdam, Den Haag en – afhankelijk van wie zich aanmeldt – ook elders in Nederland. **Zie de brainstormdata en de lokaties op blz. 6.** Van elke brainstorm zetten we een verslag op de website www.wajongerscentraal.nl. Uiteindelijk doen dus 40 Wajongers mee (8 x 5). Eind mei hebben we dan een vat vol ervaringen, ideeën en meningen verzameld. Die nemen we op in een concept Actieplan Wajongers Centraal. Dit plan gaan we daarna in juni 2009 met alle 40 deelnemers bespreken, aanscherpen en vervolmaken. Op 30 juni is er een presentatie voor de pers. Als alles succesvol verloopt gaan we na de zomer proberen de plannen en ideeën uit te voeren.

Hoe verlopen de 8 kleine brainstorms (5 Wajongers per keer)?

1. Achtergronden en ervaringen van de 5 deelnemers (voorstelronde)
2. Filmpje over Wajonger
3. Discussie over de Vijf Stellingen van de Initiatiefgroep Wajongers Centraal (zie blz.5)
4. Korte pauze met verrassing
5. Creatieve ideeën voor publiciteit: hoe gaan we de meningen en ervaringen van Wajongers bekend maken bij publiek, politiek, media, werkgevers en reïntegratiebedrijven?

Hoe verlopen de twee plenaire brainstormen (40 Wajongers)?

Brainstorm 1:

- Presentatie door **Jacqueline Kool**, Wajonger die vanaf okt. 2006 lid is geweest van de Werkgroep Wajong van de SER die het SER-advies 'Meedoen zonder Beperkingen' uitbracht.
- Discussie: wat vinden we als Wajongers van dit rapport?

Brainstorm 2:

- Presentatie concept Actieplan Wajongers Centraal (resultaten v.d. 8 kleine brainstormen)
- Plenaire discussie: aanscherping en vaststelling van het Actieplan.

2. DE STELLINGEN

Op basis van een aantal rapporten en de ontwikkelingen heeft de Initiatiefgroep Wajongers Centraal een aantal stellingen geformuleerd die als leidraad dienen voor de brainstormsessies.

In de bijlage kun je meer achtergrondinformatie vinden m.b.t. deze stellingen.

◆ Stelling een

Wajong'ers kunnen door hun ervaringsdeskundigheid functies, die er op gericht zijn om Wajong'ers aan het werk te helpen, veel beter uitvoeren dan mensen die deze ervaringsdeskundigheid niet hebben.

◆ Stelling twee

De Wajong wordt nog te veel als louter een financieel probleem gezien, veel belangrijker is het om de uitstroom naar zinvol werk met maatregelen te bevorderen.

◆ Stelling drie

Het beeld dat in de politiek wordt geschapen, namelijk dat ondersteunende en activerende begeleiding voor Wajong'ers met een psychiatrische aandoening een luxe zorg zou zijn, leidt tot negatieve beeldvorming over deze mensen. Dit is slecht voor hun arbeidsparticipatie.

◆ Stelling vier

De politiek moet het voor werkgevers makkelijker maken om Wajong'ers te kunnen vinden voor openstaande vacatures.

◆ Stelling vijf

Een verlaging van de wajonguitkering samen met een baangarantie is uiterst acceptabel, maar een verlaging van de uitkering en een vage toezegging door het UWV om een baan te vinden niet.

3. DE BRAINSTORMDATA (2009)

Elke brainstormsessie wordt gehouden met 5 Wajongers en in totaal worden er 8 bijeenkomsten (brainstormsessies) gehouden en twee plenaire bijeenkomsten met alle deelnemers tesamen. Rekening houdend met de wensen van de deelnemers houden we de volgende bijeenkomsten:

Plaats	Datum	Tijd	opm
Amsterdam	Vrijdag 6 Februari	14.00-17.00	Deze is volgeboekt
Amsterdam	Vrijdag 20 februari	14.00-17.00	
Amsterdam	Donderdag 5 maart	18.30- 21.30	
Amsterdam	Donderdag 19 maart	18.30 – 21.30	
Regio Tilburg-Breda	Vrijdag 3 april	14.00 – 17.00	
Den Haag	Vrijdag 17 april	14.00 – 17.00	
Amsterdam	Vrijdag 8 mei	14.00 – 17.00	Revalidatiecentrum
Regio Arnhem-Nijmegen	Vrijdag 29 mei	14.00 – 17.00	

De plenaire sessies worden op een speciale locatie gehouden in Amsterdam en vinden plaats op Vrijdag 5 juni en vrijdag 19 juni. Je krijgt later nog te horen waar deze gehouden worden. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld voor alle deelnemers van de voorgaande brainstormsessies.

Daarnaast zal er op 30 juni a.s. een perspresentatie plaats vinden waarbij het actieplan “Wajongers Centraal” op speciale wijze gepresenteerd zal worden.

Over de lokaties

De kleine bijeenkomsten in A'dam vinden bijna allemaal plaats op de Nieuwezijds Voorburgwal 21, 3e verdieping , 1012 RC Amsterdam. Hier zijn de kantoren gevestigd van St. Dubbel X en Werk voor Mekaar. In het gebouw is een lift aanwezig, er is geen invalidentoilet. In Amsterdam is één bijeenkomst gepland in een aangepaste omgeving voor gehandicapten: 8 mei, Revalidatiecentrum Overtoom, A'dam.

De exacte lokaties in de regio's Arnhem-Nijmegen en Tilburg-Breda zijn nog niet vastgesteld. Indien er aanmeldingen komen, houden we ook een bijeenkomst in de regio Groningen-Friesland-Drente.

4. MELD JE AAN !

Je kan meedoen aan de brainstorm door je aan te melden bij Stichting Dubbel X, dubbelx@alternativeview.nl, 020-6848741 (Frank Hendriks).

Vermeld s.v.p. je naam, adres, email en telefoonnummer en een korte omschrijving van je achtergronden, je studie of werk, en hoe je in de Wajong terecht bent gekomen.

Geef ook direct aan waar en op welke datum je wil meedoen.

Iedereen ontvangt ter dekking van de (reis)kosten een vaste vergoeding van € 30,-

Contactgegevens organisatoren

Initiatiefgroep Wajongers Centraal, Dinand Brummelhuis, d.brummelhuis@chello.nl, www.wajongerscentraal.nl. De initiatiefgroep is te bereiken via het volgende postadres: P/a Stichting Dubbel X, Nieuwezijds Voorburgwal 21-3^e verdieping, 1012 RC Amsterdam.

Stichting Dubbel X, Frank Hendriks, www.alternativeview.nl/stichting.htm, 06-20606908

Werk voor Mekaar, m.evenaar@gmail.com of info@werkvoormekaar.nl

(Marguerite Evenaar), Nieuwezijds Voorburgwal 21-3^e verdieping, 1012 RC Amsterdam, 06-10900403, <http://www.evenaarenpartners.net/?Reintegratie>

Bijlage Achtergrondinformatie m.b.t. de stellingen

➤ Stelling een:

Wajong'ers kunnen door hun ervaringsdeskundigheid functies die er op gericht zijn om Wajong'ers aan het werk te helpen veel beter uitvoeren dan mensen die deze ervaringsdeskundigheid niet hebben.

Achtergrondinformatie:

Een meerderheid van de tweede kamer vindt dat de steun voor Wajong'ers om aan werk te komen beter moet. Zo wil de PvdA 30 miljoen uit overschotten in bijstandsbudgetten halen om werkgevers die een Wajong'er in dienst nemen te ondersteunen. Ook de ChristenUnie wil Wajong'ers extra ondersteuning bieden door Jobcoaches.¹

Op dit moment worden er bij instellingen als UWV en reïntegratiebureaus geen gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigen bij arbeidsreïntegratie. Een gemiste kans, aldus een onderzoek uitgevoerd door het Instituut voor Gebruikersparticipatie IGPB. Met het project 'Integratie Ervaringsdeskundigen' is getracht daar verandering in aan te brengen. Oorspronkelijk idee was om UWV en CWI hierbij te betrekken. Zij wilden echter niet meewerken. Belangrijkste reden daarvoor was dat de invloed van ervaringsdeskundigen kan conflicteren met handhavingstaken. UWV heeft wel landelijk op de UWV-kantoren 125 werkervaringsplaatsen beschikbaar voor Wajongers. Wie een dergelijke baan bemachtigt, houdt zijn Wajong-uitkering en krijgt daar bovenop 120 euro (Perspektief, sept.2008)

Uiteindelijk zijn er drie reïntegratiebureaus die wel meewerken. Wat blijkt? Alledrie zijn dusdanig positief dat ze meer ervaringsdeskundigen binnen hun bedrijf aan willen nemen.²

Op de website van kenniscentrum Cross Over staat interessante informatie over mogelijkheden voor Wajong'ers om als ervaringsdeskundige aan een baan te komen:

ww.kenniscentrumcrossover.nl/thema/ervaringsdeskundigheid/ervaringsdeskundige

De Stichting Gehandicapten Overleg Amsterdam (SGOA/Vier Sterren) heeft van het Oranjefonds en Fonds Nuts Ohra subsidie gekregen voor de pilot van het project Life Coach: coaching voor en door mensen met een handicap. Negen coaches die een speciale training hebben gevolgd, gaan vanaf januari 2009 gedurende maximaal zes maanden één of meer mensen met een handicap coachen. Kern van de coaching is het bieden van begeleiding op basis van gelijkwaardigheid en gedeelde ervaring, met als doel de zelfredzaamheid en participatie te helpen versterken. Er wordt samengewerkt met 'MEE Amstel en Zaan' en de instellingen voor maatschappelijke dienstverlening, die locaties beschikbaar stellen in diverse stadsdelen. Meer info bij Petra van Opmeer, coach@sgoa.nl, (020)7525140 (dinsdagochtend).

¹ Kamer wil meer steun jonggehandicapten bij werk

Uitgegeven: 24 november 2008 18:09 NU.nl

² Openingscongres 'Week van de Chronisch zieken' 16-11-2007

➤ **Stelling twee:**

De Wajong wordt nog te veel als louter een financieel probleem gezien, veel belangrijker is het om de uitstroom naar zinvol werk met maatregelen te bevorderen.

Achtergrondinformatie:

De Wajong is het zorgenkinder van het kabinet. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek zal het aantal Wajong'ers aangroeien tot 300.000.³ Dit leidt tot een financieel probleem waar wat aan gedaan moet worden. Maar tegelijkertijd blijkt dat bijna de helft van de Wajong'ers er met een betaalde baan financieel niet op vooruitgaat. Er worden geen wettelijke dwangmaatregelen getroffen om werkgevers tot extra inspanningen aan te zetten, zoals een quotum voor bedrijven. En ook de overheid als werkgever laat verstek gaan.⁴

Onder de nieuwe Wajongwet, die in 2010 zal ingaan, wordt 'werken' wél beloofd: als een Wajong'er méér dan 20 van het minimumloon verdient, mag hij van elke euro daarboven de helft zelf houden. Deze regeling houdt in een Wajong'er, door te werken, meer kan verdienen dan de maximale Wajonguitkering (75% van het minimumloon). De vraag blijft: is dit voldoende om de uitstroom uit de Wajong naar zinvol werk te bevorderen?

De regering zegt in de bijlage bij zijn notitie over de Wajong (mei 2008): 'Het kabinet wil in gesprek (gaan) met mede-overheden over het vergroten van het aantal Wajong'ers dat werkzaam is in de publieke sector'.

³ Donner onderzoekt falen Wajong
Uitgegeven: 12 februari 2008 Financieel Dagblad

⁴ Wajong'ers tweederangs werknemers
Uitgegeven: 23 november 2008 CG Raad

➤ **Stelling drie**

Het beeld dat in de politiek wordt geschapen, namelijk dat ondersteunende en activerende begeleiding voor Wajong'ers met een psychiatrische aandoening een luxe zorg zou zijn, leidt tot negatieve beeldvorming over deze mensen. Dit is slecht voor hun arbeidsparticipatie.

Achtergrondinformatie:

De afgelopen maanden is er door pers en politiek opvallend veel aandacht besteed aan de arbeidsparticipatie van jongeren met psychische problemen. Het kabinet komt dit najaar met een ingrijpend wetsvoorstel om de Wajong, de uitkering voor jongeren met een arbeidshandicap, te wijzigen. Ook heeft de politiek onlangs haar visie op de toekomst van de AWBZ gepresenteerd. Daarin wordt onder meer voorgesteld om de activerende begeleiding uit deze regeling te schrappen.

Stichting Pandora maakt zich zorgen over de effecten van voorgestelde maatregelen, vooral over de negatieve effecten voor de beeldvorming van mensen met psychische en psychiatrische problemen. Er wordt ten onrecht het beeld geschapen dat ondersteunende en activerende begeleiding voor jeugdigen met psychiatrische aandoeningen luxe zorg zou zijn en er wordt naar verhouding weinig gedaan om de kansen van Wajong'ers met psychische en psychiatrische problemen op de arbeidsmarkt te vergroten.⁵

⁵ Jongeren met psychische problemen in de knel
Anneke Huson, Stichting Pandora

➤ **Stelling vier:**

De politiek moet het voor werkgevers makkelijker maken om Wajong'ers te kunnen vinden voor openstaande vacatures.

Achtergrondinformatie:

Werkgevers die voor Wajong'ers aangepaste banen willen creëren, kunnen daar nog te vaak geen gegadigden voor vinden. Bij CWI zitten ze niet in de kaartenbakken, de gemeente kent ze niet en tegen de tijd dat werkgevers ontdekken dat ze bij UWV moeten aankloppen, zijn ze al afgehaakt. Dat moet anders. UWV dient daarom de bemiddelingsfunctie te verbeteren, in het belang van werkgevers en Wajong-gerechtigden. Ook het extra papierwerk (aanvragen voor voorzieningen, subsidies etc.) moet werkgevers zo veel mogelijk uit handen worden genomen.⁶

De regering zegt in haar notitie over de Wajong (30 mei 2008): 'Vanaf oktober 2008 heeft het UWV één aanspreekpunt voor werkgevers. Het *servicecentrum Wajong* regelt alle (aan)vragen voor het in dienst nemen en houden van jongeren met een beperking'. 'Om (...) op korte termijn de matching tussen vraag en aanbod te verbeteren zal het UWV per oktober 2008 op de vacaturebank www.werk.nl een afzonderlijke module voor Wajong'ers plaatsen: www.wajongwerkt.nl'.

Werkgevers en werknemers hebben in april 2008 via de Stichting van de Arbeid aan hun achterbannen dringend aanbevolen om in CAO's afspraken te maken over meer stageplaatsen en reguliere werkplekken voor jongeren met een beperking. De intenties zijn goed, maar...?

In 2005 hebben tientallen bedrijven het Werkgeversforum opgericht dat zich inzet voor terugdringing van werkverzuim én voor re-integratie van mensen met een beperking (www.kroonophetwerk.nl). Jaarlijks looft het forum een prijs uit voor de beste onderneming op dit terrein. Fortis won 'm in 2007. Of 't werkt...?

⁶ Standpunten Partij van de Arbeid
8 november 2007

➤ **Stelling vijf:**

Een verlaging van de wajonguitkering samen met een baangarantie is uiterst acceptabel, maar een verlaging van de uitkering en een vage toezegging door het UWV om een baan te vinden niet.

Achtergrondinformatie:

Volgens het plan van Donner worden jonggehandicapten die niet volledig zijn afgekeurd verplicht een baan te accepteren. Zij krijgen dan als uitkering een aanvulling tot 75 procent van het minimumloon.

Gefingeerd rekenvoorbeeld met netto minimumloon van € 1000 (23 jr. en ouder). De Wajonguitkering is maximaal 75% (€ 750). De Wajong'er wordt verondersteld 20% (€ 200) zelf te kunnen verdienen. Van elke euro die een Wajong'er meer verdient mag hij/zij de helft zelf houden. Stel de Wajong'er verdient 500 euro. Hij/zij mag dan $500 - 200 = 300 : 2 = € 150$ zelf houden. De totale uitkering is: € 500 + € 250 (aanvulling tot € 750) + € 150 (zelf houden) = € 900. Omdat de Wajong'er werkt, houdt hij meer over dan louter een Wajonguitkering van € 750.

De uitkeringsinstantie UWV moet op zoek gaan naar banen voor deze groep mensen. Jonggehandicapten die volledig zijn afgekeurd houden levenslang een uitkering van 75 procent van het minimumloon. De voorstellen zouden ingaan in 2010 en niet gelden voor diegenen die nu al een Wajong-uitkering hebben.

De regering zegt in de bijlage bij zijn notitie over de Wajong (mei 2008): 'Het kabinet wil samen met (...) sociale partners, re-integratiebedrijven, cliëntenorganisaties en gemeenten, bezien hoe de beschikbaarheid van werk voor deze groep kan worden vergroot. Daarbij kunnen ook de suggesties worden betrokken (,,,) van SER, de Chronisch Zieken en Gehandicapten Raad en anderen'.

De Chronisch zieken en Gehandicapten Raad zegt op 16 september 2008 over een besluit van de regering om volgend jaar 18 miljoen extra uit te trekken voor reïntegratie van jongeren met een handicap: ' (het bedrag is) volstrekt onvoldoende om alle jongeren met een handicap begeleiding te bieden bij het vinden en behouden van werk. De CG-Raad stelt voor om geld uit de Wet werk en bijstand (Wwb) te gebruiken voor Wajong'ers. Veel Wajong'ers zijn in 2006 en 2007 na een hertoetsing vanuit de Wwb in de Wajongregeling ondergebracht. Het geld dat voor het beschikbaar was in de Wwb, is echter niet meegegaan naar het Wajong-reïntegratiebudget. De CG-Raad stelt voor om dit bedrag (minimaal 100 miljoen in 2009) over te hevelen naar de begroting voor de reïntegratie Wajong.